

Gezamenlijke reactie op het wetsvoorstel 'Vereisten mbo-docenten basisvaardigheden'

Door Adnan Tekin (MBO Raad) en Astrid Venes (Vereniging Hogescholen)

De MBO Raad en het Algemeen Directeurenoverleg Educatieve Faculteiten (ADEF) van de hogescholen hebben afzonderlijk van elkaar gereageerd op het wetsvoorstel¹. De MBO Raad en de Vereniging Hogescholen maken daarnaast graag gebruik van de gelegenheid om gezamenlijk te reageren op het voorstel 'Vereisten mbo-docenten basisvaardigheden'.

Opleiden en professionaliseren van mbo-docenten zien wij namelijk als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarbij maatwerk centraal staat, zoals we dat ook kennen en toepassen binnen het huidige PDG-traject. In dat kader vragen wij aandacht voor twee onderdelen uit het wetsvoorstel die in onze optiek voorbijgaan aan deze gezamenlijke opdracht en de uitvoerbaarheid van deze trajecten onder druk zetten.

Geschiktheidsverklaring leidt tot bureaucratie en overregulering

Voor het professionaliseren van docenten is maatwerk essentieel: het versterken van de basisvaardigheden van mbo-docenten vraagt om ruimte voor context specifieke oplossingen, afgestemd op de behoeften van zowel de (individuele) docent als de werkgever (de mbo-instelling). Binnen de beoogde groep mbo-docenten basisvaardigheden bestaan namelijk grote verschillen in kennis, ervaring en achtergrond. Om maatwerk mogelijk te maken, vindt een zorgvuldige intake plaats waarbij de lerarenopleiding kijkt naar benodigde scholing en studielast.

De geschiktheidsverklaring zoals voorgesteld in het wetsvoorstel voegt aan deze praktijk om tot maatwerk te komen niets toe. Daarnaast blijkt uit het voorstel dat de werkgevers geen rol hebben in de afstemming van de scholing. Dit is problematisch, aangezien het bij professionaliseringstrajecten van groot belang is dat er afspraken worden gemaakt tussen de mbo-docent, de mbo-instelling en het opleidingsinstituut.

Zonder overleg met werknemer en werkgever over de randvoorwaarden van leren op de werkplek, kunnen lerarenopleidingen niet goed inschatten of een kandidaat het scholingstraject binnen de gestelde tijd kan afronden. Het betreft echter een zorgvuldige intake over benodigde scholing en studielast, die altijd in overleg tussen de drie partijen - de mbo-docent, de mbo-instelling als werkgever en het opleidingsinstituut plaats dient te vinden. Indien een dergelijke afstemming tussen de drie partijen ontbreekt, is een professionaliseringstraject niet uitvoerbaar voor de lerarenopleidingen én de werkgevers.

In onze optiek is het afgeven van een geschiktheidsverklaring zij-instroom basisvaardigheden als voorwaarde voor het volgen van deze professionaliseringsmodules derhalve een onnodige administratieve belasting. Zowel bij zij-instroom via het PDG als bij instroom via een lerarenopleiding wordt namelijk al een geschiktheidsonderzoek uitgevoerd en een verklaring afgegeven. Bovendien maakt dit het verzorgen van onderwijs voor basisvaardigheden in het mbo minder aantrekkelijk voor zij-instromers. De verankering van wetgeving zoals in het wetsvoorstel geformuleerd leidt dan ook tot overregulering en bureaucratie.

Uitwerking van aanverwante lerarenopleidingen: regie bij de sector

Wij zijn van mening dat deze uitwerking niet aan de wetgever is, maar aan de sector zelf. Mbo-instellingen en opleidingsinstituten kunnen gezamenlijk optrekken in een uitwerking van aanverwante lerarenopleidingen en hierover landelijk gedragen afspraken maken. Door de

¹ Zie reactie MBO Raad op [Overheid.nl | Consultatie Vereisten mbo-docenten basisvaardigheden, reactie](#) (8 september 2025) en reactie ADEF op [Overheid.nl | Consultatie Vereisten mbo-docenten basisvaardigheden, reactie](#) (9 september 2025).

regie bij het veld te beleggen, kunnen we ervoor zorgen dat keuzes goed aansluiten bij de praktijk die het mbo zo uniek maakt, waardoor hogescholen beter en efficiënter kunnen inspelen op de professionaliseringsbehoefte die er ligt.

De MBO Raad en ADEF (namens de Vereniging Hogescholen) trekken daarom graag in gezamenlijkheid op, om te komen tot landelijk gedragen afspraken die recht doen aan de mbo-context en de rol van lerarenopleidingen.